

LA IMMERSIÓ IDEOLÒGICA.

Al número corresponent a febrer-març de 1990 de la revista "Pissarra" aparegué publicada una interessant controvèrsia entorn de la qüestió de la immersió. L'interès li venia més d'allò que s'hi endevinava, que no d'allò que s'hi deia. De tota menera, resultava molt significatiu perquè mostrava molts dels símptomes de despistament que caracteritzen el món de l'educació al nostre país.

DISSIMETRIA EN EL PLANTEJAMENT.

Es parlava en les pàgines dedicades al tema de la immersió referint-se només (i sembla que cal donar-ho per suposat; no puc entendre per què) a aquells nens de parla espanyola que són ensenyats en català, però en cap cas no es feia referència a la immersió inversa: els nombrosíssims nens de parla catalana que són alfabetitzats en espanyol. En el primer cas, la immersió podia ser considerada «positiva» -perquè els nens al final dels seus estudis bàsics dominaven realment «les dues llengües»- o podia ser considerada com «una barbaritat», perquè es treu els nens de parla espanyola del seu món lingüístic afectiu i perquè aprenen català per motivacions utilitaristes, però «no l'estimen». No cal dir que les

persones que donaven la seua opinió sobre aquest tema no criticaven l'«altra immersió», és a dir la «normal» (aquella per a la qual no s'ha de demanar permís al Gran Germà): el món afectiu dels nens catalanoparlants sembla que es pot vehicular tranquil·lament en la llengua de l'Estat sense que l'equilibri psico-afectiu d'aquests es vegi alterat; de la mateixa manera que se suposa que dins l'unilingüisme espanyol també acabaran dominant les «dues llengües» (castellà-espanyol ???).

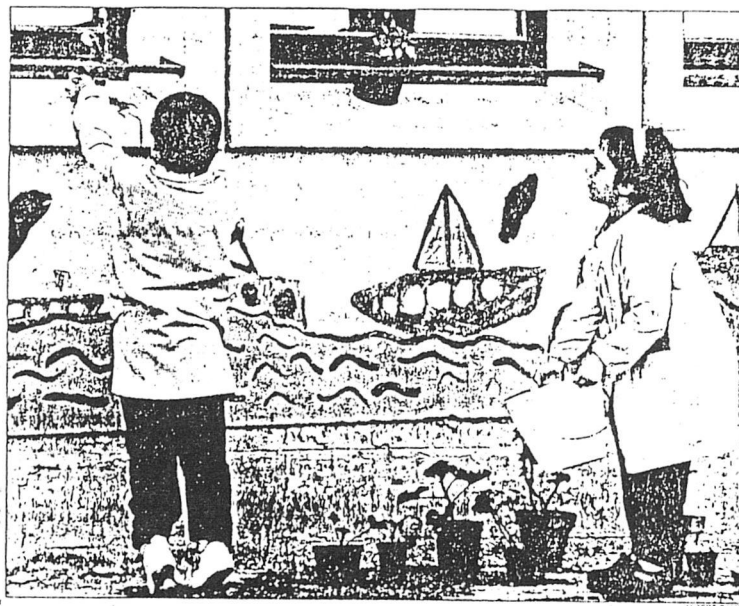
UNA VERGE IMMACULADA: LA PEDAGOGIA.

La cara més poc amable del colonialisme lingüístic tata l'orella per voca de Maria Pla, catedràtica de Didàctica, quan afirma que «una

cosa és l'educació, i una altra la política», i hi afegeix: «Educació és la transmissió de cultura d'una generació a una altra. I això és diferent a utilitzar els nens com una espècie de soldats destinats a recuperar la catalanitat de Catalunya. Això no és educació, és una altra cosa». Se suposa, en canvi, que dissenyar un *currículum* absolutament hispanocèntric per als nens catalans (Geografia d'Espanya, Història d'Espanya, Literatura Espanyola, Llengua Espanyola... només hi manca «Toros y rejoneo!») no és convertir els nostres nens «en una espècie de soldats destinats a conservar l'espanyolitat dels nens de Catalunya». Això tampoc deu ser «educació». Obviament, també és una «altra cosa», perquè, en definitiva, l'educació en el seu conjunt, la pedagogia,

sempre és «una altra cosa». Quina cosa hagi de ser generalment és decidit des de l'àmbit de la política. Per tant, suposar que la catalanització de l'ensenyament sorgeix viciada (violada) per la «política» i en canvi suposar-li «virginalitat» al manteniment de l'espanyolització forma part innegable del pensament dissimètric a què feia referència a l'apartat anterior.

La pedagogia no és una mena de vestal immaculada al servei del Bé de la Humanitat (en abstracte), sinó un element més en mans del

Nens de l'escola pública Pau Casals de Sant Joan Despi.

poder destinat a difondre entre la població (escolaritzada) una determinada ideologia política (que, en el nostre cas, es manifestaria en una sèrie de tòpics: «respecte» a l'«Estat democràtic», «vil.lingüisme», «programes espanyols a tope», «convivència democràtica», «hispanoamericanisme tronat», «progressia a l'estil movida madrilenya», etc.

MODEL D'ESCOLA I MODEL DE PAÍS.

Els models aplicables a l'ensenyament són sempre dissenyats en funció del model de país i del model de societat que hom vol construir (vegi's si no els avantprojectes de la Llei per a la Reforma del Sistema Educatiu espanyol). Hom pot acomodar-s'hi sense discutir-los, o acceptar-los amb la intenció de treure'n partit (ja se sap que de bones intencions, l'Infern n'és ple!); però resulta igualment legítim -amb tanta apel·lació a la «democràcia», (cal suposar-ho) dissenyar models alternatius que ens convencin més com a nació i com a societat.

El bilingüisme pot ser «l'objectiu que té per llei l'ensenyament a Catalunya», mentre que, segons enquestes relativament recents, per primera vegada des de l'inici de la transició, la major part dels membres de la Comunitat Lingüística Catalana es mostren partidaris d'avançar cap al monolingüisme català. La llei consueix, per tant, un fre a les aspiracions de la població (popular, nacionals). Com ja podien concebre Montesquieu o Montaigne, quan una llei no satisfà les aspiracions populars/nacionals, aquesta ha de ser reemplaçada per una altra que les satisfaci efectivament.

SENTIMENTALITAT AL SERVEI DEL COLONIALISME.

I en tot aquest negoci de la immersió, quin és el problema personal que hi veu, per exemple, na

Marta Mata?. Que als nens participants en una enquesta sobre el tema «quan se'ls preguntava per què creien que els serviria el català que havien après, contestaven majoritàriament per **trobar feina**, la qual cosa no deixa de ser lamentable, perquè no inclou estimar el català, Catalunya i la cultura catalana». Contràriament, sembla que el muntatge olímpic Barcelona-92, la celebració de la Hispanidaz o el manteniment del vil.lingüisme sí que inclouen «estimar el català, Catalunya, i la cultura catalana». Ja deia Ernesto Jiménez Caballero que hi ha amors que maten!.

Joshua A. Fishman, sociolingüista que no necessita presentació, ha afirmat que els irlandesos no usen el gaèlic, però que quant

menys l'usen més se l'estimen. No saltres -es refereix als nordamericans- no tenim cap vinculació especial amb l'anglès, però el feim servir en totes les ocasions i activitats. Qui tenguí el cervell clar, que ho vegi, i qui no que s'ho faci mirar.

Bernat JOAN I MARI
Catedràtic de Llengua Catalana.
I.B. Sa Blanca Dona. Eivissa.

SUPER PLANAR
25 PULGADAS

PANTALLA BLACK MATRIX
ANTIRREFLEJOS

THOMSON

